

ЛПРС2 Лаб

Прозивка и Прекиди
верзија 2.0

Милош Суботић

14. март 2021.

Увод

Циљ вежбе је провежбати прозивку и прекиде над периферној јединици. и као и научити радити са стандардном периферном јединицом тајмера.

Тајмер

Тајмер TIMER има следеће главне регистре:

- MAGIC - кад се прочита даје 0xbabadeda,
- MODULO - модуло по ком бројач броји. Бројач дакле броји у интервалу $[0, MODULO)$.
- CNT - тренутно стање тј. вредност бројача.
- CTRL_STATUS - регистар са пакованим заставицама (енгл. Flag).

Заставице осим што су паковане у CTRL_STATUS постоје и као засебни распаковани регистри. Заставице су следеће:

- RESET - Када је на 1, вредност бројача, односно регистар CNT се поставља на 0.
- PAUSE - Када је на 1, бројач не увећава своју вредност.
- WRAP - Индикатор да завршетка бројања (енгл. TC - Terminal Count) и да се бројач "премотава" на почетак. У том тренутку вредност бројача је $MODULO - 1$, а у наредном такту ће бити 0. У емулатору овај бит не ради.
- WRAPPED - Заставица која памти да је дошло до премотавања. Ако се десило премотавање заставица ће бити постављена на 1. Потребно је ручно је обрисати на 0.

Као што се може видети из app_01_polling.c апликације, тајмер има свој показивач преко којег се приступа регистрима:

```
12 #define timer_p32 ((volatile uint32_t*)TIMER_BASE)
```

као и своје макрое са индексима регистара и заставица за лакши приступ истим:

```

19 #define TIMER_CNT          0
20 #define TIMER_MODULO       1
21 #define TIMER_CTRL_STATUS  2
22 #define TIMER_MAGIC        3
23 #define TIMER_RESET_FLAG   0
24 #define TIMER_PAUSE_FLAG   1
25 #define TIMER_WRAP_FLAG    2
26 #define TIMER_WRAPPED_FLAG 3
27 #define TIMER_RESET        (TIMER_RESET_FLAG+4)
28 #define TIMER_PAUSE        (TIMER_PAUSE_FLAG+4)
29 #define TIMER_WRAP         (TIMER_WRAP_FLAG+4)
30 #define TIMER_WRAPPED      (TIMER_WRAPPED_FLAG+4)

```

На почетку програма је пример иштампавања свих регистара:

```

48 printf("TIMER_CNT          = 0x%08x\n", timer_p32[TIMER_CNT])
;
49 printf("TIMER_MODULO       = 0x%08x\n", timer_p32[
TIMER_MODULO]);
50 printf("TIMER_CTRL_STATUS  = 0x%08x\n", timer_p32[
TIMER_CTRL_STATUS]);
51 printf("TIMER_MAGIC        = 0x%08x\n", timer_p32[TIMER_MAGIC
]);
52 printf("TIMER_RESET        = 0x%08x\n", timer_p32[TIMER_RESET
]);
53 printf("TIMER_PAUSE        = 0x%08x\n", timer_p32[TIMER_PAUSE
]);
54 printf("TIMER_WRAP         = 0x%08x\n", timer_p32[TIMER_WRAP
]);
55 printf("TIMER_WRAPPED      = 0x%08x\n", timer_p32[
TIMER_WRAPPED]);

```

Бројач ради на 12 MHz, што значи да је потребно да бројач изброји до 12000000 за једну секунду, као што је и постављено у овој линији:

```

62 timer_p32[TIMER_MODULO] = 12000000; // modulo.

```

Уписом 0 у контролни тј. статусни регистар бришу се ресет и паузна заставица.

```

63 timer_p32[TIMER_CTRL_STATUS] = 0; // Start it.

```

Погледати регистарске мапе у Поглављу 8 за више детаља.

7-сегментни дисплеји

Ради лепшег прегледа у задатак су додани седмо-сегменти дисплеји. Његов показивач је:

```

11 #define digits_p32 ((volatile uint32_t*)DIGITS_BASE)

```

а помагајући макро за 4 расута регистра и 1 паковани су:

```

14 #define SEGM_0          0
15 #define SEGM_1          1
16 #define SEGM_2          2
17 #define SEGM_3          3
18 #define SEGM_PACK       4

```

Пример писања доња 4 бита променљиве `cnt` на 0. сегмент и горња 4 бита на 1. сегмент је дан на излисту испод:

```

96 digits_p32[SEGM_0] = cnt & 0xf;
97 digits_p32[SEGM_1] = cnt >> 4;

```

Верзија са пакованим приступом је испод:

```

99 digits_p32[SEGM_PACK] = ((cnt >> 4) << 8) | (cnt & 0xf);

```

Погледати регистарске мапе у Поглављу 8 за више детаља.

Прекидачи и ледаче

Треба напоменути да је регистарска мапа РИО периферије малко друкчијег распореда него у претходним вежбама. Превасходно нема двоструке функционалности на истим локацијама (читају се прекидачи, пишу ледаче). Дато је битско поље, да се олакшало њено разумевање:

```

32 typedef struct {
33     // Unpacked.
34     // reg 0-7
35     uint32_t led_unpacked[8];
36     // reg 8-15
37     uint32_t sw_unpacked[8];
38     // Packed.
39     // reg 16
40     unsigned led_packed : 8;
41     unsigned sw_packed : 8;
42     unsigned             : 16;
43     uint32_t babadeda[15];
44 } bf_pio;

```

Следећи макро увелико може олакшати приступ битским пољима:

```

45 #define pio (*((volatile bf_pio*)PIO_BASE))

```

тако да није потребно користити стрелицу:

```

57 pio.led_packed = 0x81; // For debugging purposes.

```

Погледати регистарске мапе у Поглављу 8 за више детаља.

Прозивка

Апликација описана кодом `app_01_polling.c` даје један једноставан пример тајмера коришћењем прозивке (енгл. Polling). Након постављања модула и поштања бројача у рад, могуће га је користити за синхронизацију алгоритама игрице (читање контрола, рачунање стања, писање излаза), да се изврши по тачно одређеном интервалу (1 секунда у овом

примеру). У бесконачној петљи која представља пролаз кроз потребно је на почетку сваке итерације сачекати премотавање бројача. На тај начин се у итерацију алгоритма са 3 горенаведена корака улази тек након што је прошла бројач избројао до модула, у овом примеру кад је избројао 1 секунду. Зато је потребно вршити прозивку заставице WRAPPED, да ли је постављена на 1. Након тога потребно је обрисати исту на 0. Пример за коришћење одпакованих регистара за приступ горепоменутој заставици је на излисту испод:

```
71 // Over unpacked.
72 // Poll wrapped flag.
73 WAIT_UNITL_TRUE(timer_p32[TIMER_WRAPPED]);
74 // Clear wrapped flag.
75 timer_p32[TIMER_WRAPPED] = 0;
```

А ево и примера за коришћење пакованих регистара:

```
77 // Over packed.
78 // Poll wrapped flag.
79 WAIT_UNITL_TRUE(timer_p32[TIMER_CTRL_STATUS] & 1<<
TIMER_WRAPPED_FLAG);
80 // Clear wrapped flag.
81 timer_p32[TIMER_CTRL_STATUS] &= ~(1<<TIMER_WRAPPED_FLAG)
;
```

У овом примеру, у кораку рачунања стања, увећава се `cnt`, који представља "софтверски" бројач секунди. Исти се даље приказује на два 7-сегмента дисплеја.

Прекиди

Апликација описана кодом `app_02_interrupt.c` даје напреднији пример тајмера са коришћењем прекида (енгл. IRQ - Interrupt). Да би се користили прекид, потребно је регистровати прекидну рутину тј. функцију која ће бити позвана када дође до прекида. У случају тајмера то ће се десити током премотавања, односно у овој апликацији када тајмер изброји једну секунду. Пример регистрације је дан на излисту испод:

```
80 // Init IRQ.
81 alt_ic_isr_register(
82     TIMER_IRQ_INTERRUPT_CONTROLLER_ID, //alt_u32 ic_id
83     TIMER_IRQ, //alt_u32 irq
84     timer_isr, //alt_isr_func isr
85     NULL, //void *isr_context
86     NULL //void *flags
87 );
```

Потребно је одредити индентификатор контролера прекида (овде `TIMER_IRQ_INTERRUPT_CONTROLLER_ID`), индентификатор прекида (овде `TIMER_IRQ`), прекидну рутину (овде `timer_isr`). Могуће је проследити контекст прекида, као и неке заставице за фина подешавања рада контролера прекида. Контекст прекида може да послужи да се иста прекидна рутина користи за више различитих уређаја; практично представља неки вид објектно-орјентисаног програмирања.

Прекидна рутина је дана на:

```

49 static void timer_isr(void* context) {
50     static uint8_t cnt = 0;
51
52     ///////////////////
53     // Read inputs.
54
55     ///////////////////
56     // Calculate state.
57
58     cnt++;
59
60     ///////////////////
61     // Write outputs.
62
63     pio.led_packed = cnt;
64     digits_p32[SEGM_0] = cnt & 0xf;
65     digits_p32[SEGM_1] = cnt >> 4;
66 }

```

Једини параметар прекдине рутине је гореописани контекст. Унутар прекдине рутине се извршавају иста 3 корака горепоменутог алгорита са бројачем секунди и излазом на 2 дисплеја.

Са коришћењем прекида `main` функција остаје слободна да обавља неки други посао. Овде тако на пример исписује пар вредности бројача:

```

95 printf("timer_p32 cnt reg:\n");
96 for(int j = 0; j < 300; j++){
97     printf("%9d\n", (int)timer_p32[TIMER_CNT]);
98
99     // Busy wait.
100     for(int i = 0; i < 10*1000*1000; i++){
101 }

```

Може се видети како се бројач увећава и кад се приближи 12000000 почиње бројање од 0. На крају је ипак потребно поставити бесконачну петљу како се програм не би завршио и емулатор изашао:

```

104 while(1) {}

```

Обратити пажњу да се прекдина рутина извршава у засебној нити, тако да ако се неке променљиве деле између прекидне рутине и `main` функције, потребно је да су `volatile`.

Задаци

Користити `TIMER` као извор догађаја за софтверско бројање. Табела 1 је легенда шта значе одређене скраћенице у спецификацији.

Табела 1: Легенда спецификације

32	преко 32-битног показивача (индексирање, макрои, маскирање)
bf	преко битског поља
p	користити паковане регистре
u	користити распаковане регистре

Колона у табели спецификације се избира на основу задња 3 бита индекса $idx[2 : 0]$. За DIGITS и TIMER постоје 4 групе регистарских мапа одређена са $idx[2 : 1]$.

app_03_stopwatch

Израдити штоперицу. Користити низ од 4 бајта за софтверско бројање цифара штоперице. Табела 2 дефинише која периферија има коју функцију: За излазне шта треба приказати на њима, а за улазне на шта утичу. Табела 3 дефинише који термин треба да користи коју јединицу на који начин.

Табела 2: Функције периферија *app_03_stopwatch*

Периферија	Регистар	Функција
7-сегменти дисплеји	SEGM0	Јединице стотинке
	SEGM1	Десетице стотинке
	SEGM2	Јединице секунде
	SEGM3	Десетице секунде
Ледаче	LED[3:0]	Десетице стотинке
	LED[7:4]	Јединице секунде
Прекидачи	SW0	Ресет
	SW1	Пауза

Табела 3: Спецификација за *app_03_stopwatch*

$idx[2 : 0]$	000	001	010	011	100	101	110	111
SW	bf p	32 u	bf u	32 p	bf p	32 u	bf u	32 p
LED	32 u	bf p	32 p	bf u	32 u	bf p	32 p	bf u
7SEGM	bf p	32 u	bf p	32 u	bf u	32 p	bf u	32 p
TIMER	32 u	bf p	32 u	bf p	32 p	bf u	32 p	bf u
IRQ vs Poll	irq	poll	irq	poll	irq	poll	irq	poll

app_04_chess_clock

Израдити сат за шах. Користити 2 низа од по 2 бајта за софтверско бројање цифара. Табела 4 дефинише која периферија има коју функцију: За излазне шта треба приказати на њима, а за улазне на шта утичу. Табела 5 дефинише који термин треба да користи коју јединицу на који начин.

Табела 4: Функције периферија *app_04_chess_clock*

Периферија	Регистар	Функција
7-сегменти дисплеји	SEGM0	Јединице секунде белог играча
	SEGM1	Десетице секунде белог играча
	SEGM2	Јединице секунде црног играча
	SEGM3	Десетице секунде црног играча
Ледаче	LED0	Активан бели играч
	LED7	Активан црни играч
Прекидачи	SW0	Ресет
	SW1	Пауза
	SW7	Активан: 0 - бели, 1 - црни

Табела 5: Спецификација за *app_04_chess_clock*

$idx[2 : 0]$	000	001	010	011	100	101	110	111
SW	32 u	bf p	32 p	bf u	32 u	bf p	32 p	bf u
LED	bf p	32 u	bf u	32 p	bf p	32 u	bf u	32 p
7SEGM	32 u	bf p	32 u	bf p	32 p	bf u	32 p	bf u
TIMER	bf p	32 u	bf p	32 u	bf u	32 p	bf u	32 p
IRQ vs Poll	poll	irq	poll	irq	poll	irq	poll	irq

Регистарске мапе

Регистарска мапа за PIO (прекидачи и ледаче) је иста за све термине.

За тајмер (TIMER) и 7-сегменти дисплеј DIGIT постоје 4 групе одређене са $idx[2 : 1]$ и свака група има своју меморијску мапу за ове две компоненте. Притом, нулти регистар почиње на различитим адресама. асдф **Нпр.** тајмер за групу $idx[2 : 1]=0b00$ почиње на `TIMER_BASE` (0xa200 на LPRS2_MAX1000_Board) док за **за групу** $idx[2 : 1]=0b01$ на `TIMER_BASE+0x20` (0xa220 на LPRS2_MAX1000_Board). Такође, **редослед регистара није исти**. У `app_02_interrupt.c` је пример како се постављају вредности за одговарајуће показиваче:

```
12 #define digits_p32 ((volatile uint32_t*)(DIGITS_BASE+0x20))
13 #define timer_p32 ((volatile uint32_t*)(TIMER_BASE+0x20))
```

. Приметити такође да су помагајући макрои коришћени у апликацији `app_02_interrupt.c` са друкчијим вредностима у односу на `app_01_polling.c`, услед другчијег размештаја регистара у регистарској мапи.

0 (0x00)	Bits 31	1 0
	-	LED0
Read/Write	R	RW
Initial Value	0	1
1 (0x04)	Bits 31	1 0
	-	LED1
Read/Write	R	RW
Initial Value	0	0
2 (0x08)	Bits 31	1 0
	-	LED2
Read/Write	R	RW
Initial Value	0	1
3 (0x0c)	Bits 31	1 0
	-	LED3
Read/Write	R	RW
Initial Value	0	0
4 (0x10)	Bits 31	1 0
	-	LED4
Read/Write	R	RW
Initial Value	0	0
5 (0x14)	Bits 31	1 0
	-	LED5
Read/Write	R	RW
Initial Value	0	0
6 (0x18)	Bits 31	1 0
	-	LED6
Read/Write	R	RW
Initial Value	0	0
7 (0x1c)	Bits 31	1 0
	-	LED7
Read/Write	R	RW
Initial Value	0	0

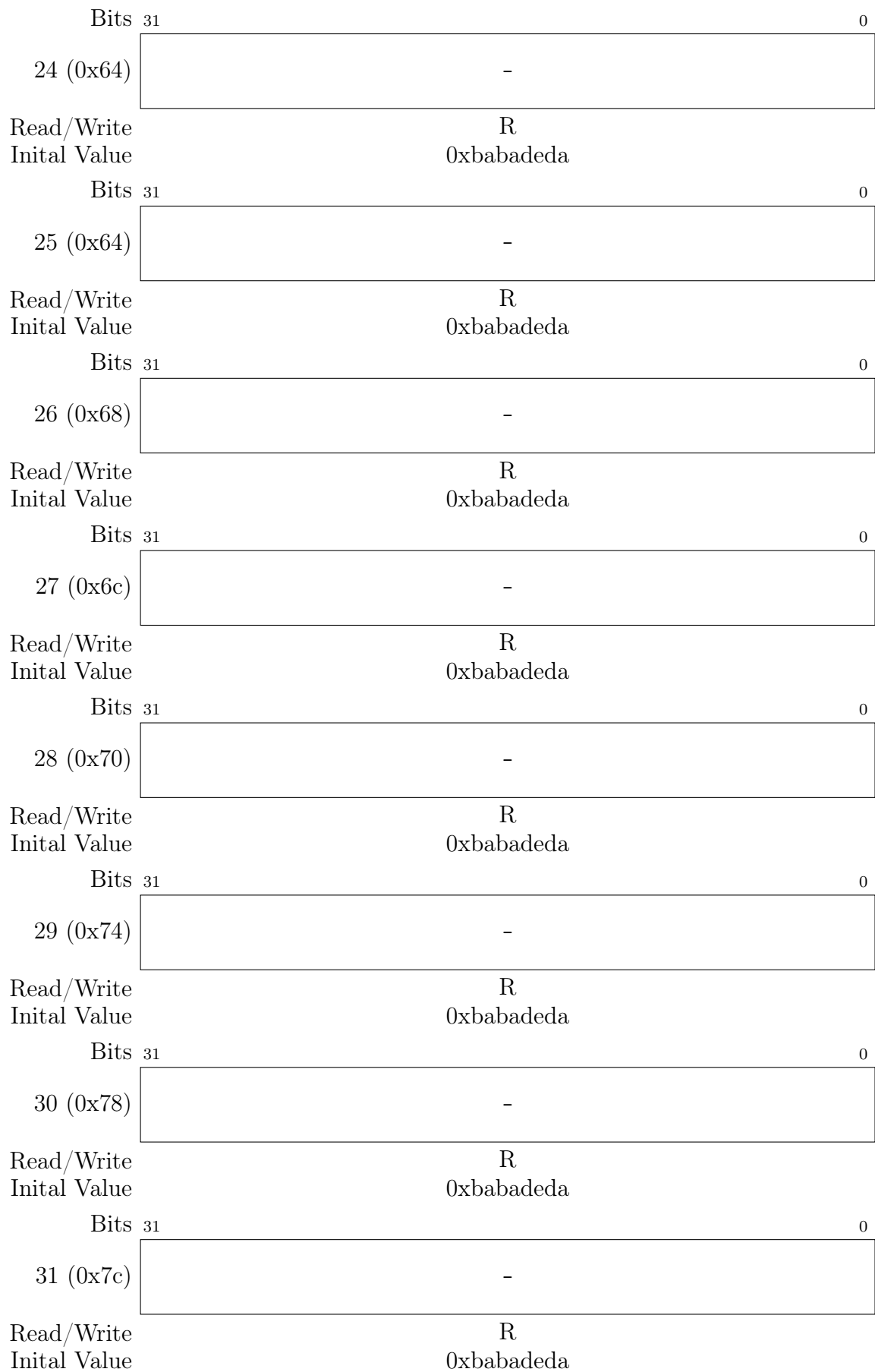
Слика 1: PIO меморијска мапа 1/4

Bits	31	1	0
8 (0x20)	-	SW0	
Read/Write	R	R	
Initial Value	0	0	
Bits	31	1	0
9 (0x24)	-	SW1	
Read/Write	R	R	
Initial Value	0	1	
Bits	31	1	0
10 (0x28)	-	SW2	
Read/Write	R	R	
Initial Value	0	0	
Bits	31	1	0
11 (0x2c)	-	SW3	
Read/Write	R	R	
Initial Value	0	1	
Bits	31	1	0
12 (0x30)	-	SW4	
Read/Write	R	R	
Initial Value	0	0	
Bits	31	1	0
13 (0x34)	-	SW5	
Read/Write	R	R	
Initial Value	0	0	
Bits	31	1	0
14 (0x38)	-	SW6	
Read/Write	R	R	
Initial Value	0	0	
Bits	31	1	0
15 (0x3c)	-	SW7	
Read/Write	R	R	
Initial Value	0	0	

Слика 2: PIO меморијска мапа 2/4

16 (0x40)	Bits 31	8	7	0
		-	LED[7:0]	
Read/Write		R	RW	
Initial Value		0	0x05	
17 (0x44)	Bits 31	8	7	0
		-	SW[7:0]	
Read/Write		R	R	
Initial Value		0	0x0a	
18 (0x48)	Bits 31			0
		-		
Read/Write		R		
Initial Value		0xbabadedda		
19 (0x4c)	Bits 31			0
		-		
Read/Write		R		
Initial Value		0xbabadedda		
20 (0x50)	Bits 31			0
		-		
Read/Write		R		
Initial Value		0xbabadedda		
21 (0x54)	Bits 31			0
		-		
Read/Write		R		
Initial Value		0xbabadedda		
22 (0x58)	Bits 31			0
		-		
Read/Write		R		
Initial Value		0xbabadedda		
23 (0x5c)	Bits 31			0
		-		
Read/Write		R		
Initial Value		0xbabadedda		

Слика 3: PIO меморијска мапа 3/4

Слика 4: PIO меморијска мапа 4/4

Bits	31								4	3	0									
0(0x00)	-									SEGM0										
Read/Write	R									RW										
Initial Value	0									0										
Bits	31								4	3	0									
1(0x04)	-									SEGM1										
Read/Write	R									RW										
Initial Value	0									1										
Bits	31								4	3	0									
2(0x08)	-									SEGM2										
Read/Write	R									RW										
Initial Value	0									2										
Bits	31								4	3	0									
3(0x0c)	-									SEGM3										
Read/Write	R									RW										
Initial Value	0									3										
Bits	31					16	15		12	11		8	7		4	3	0			
4(0x10)	-				SEGM3				SEGM2				SEGM1				SEGM0			
Read/Write	R				RW				RW				RW				RW			
Initial Value	0				3				2				1				0			

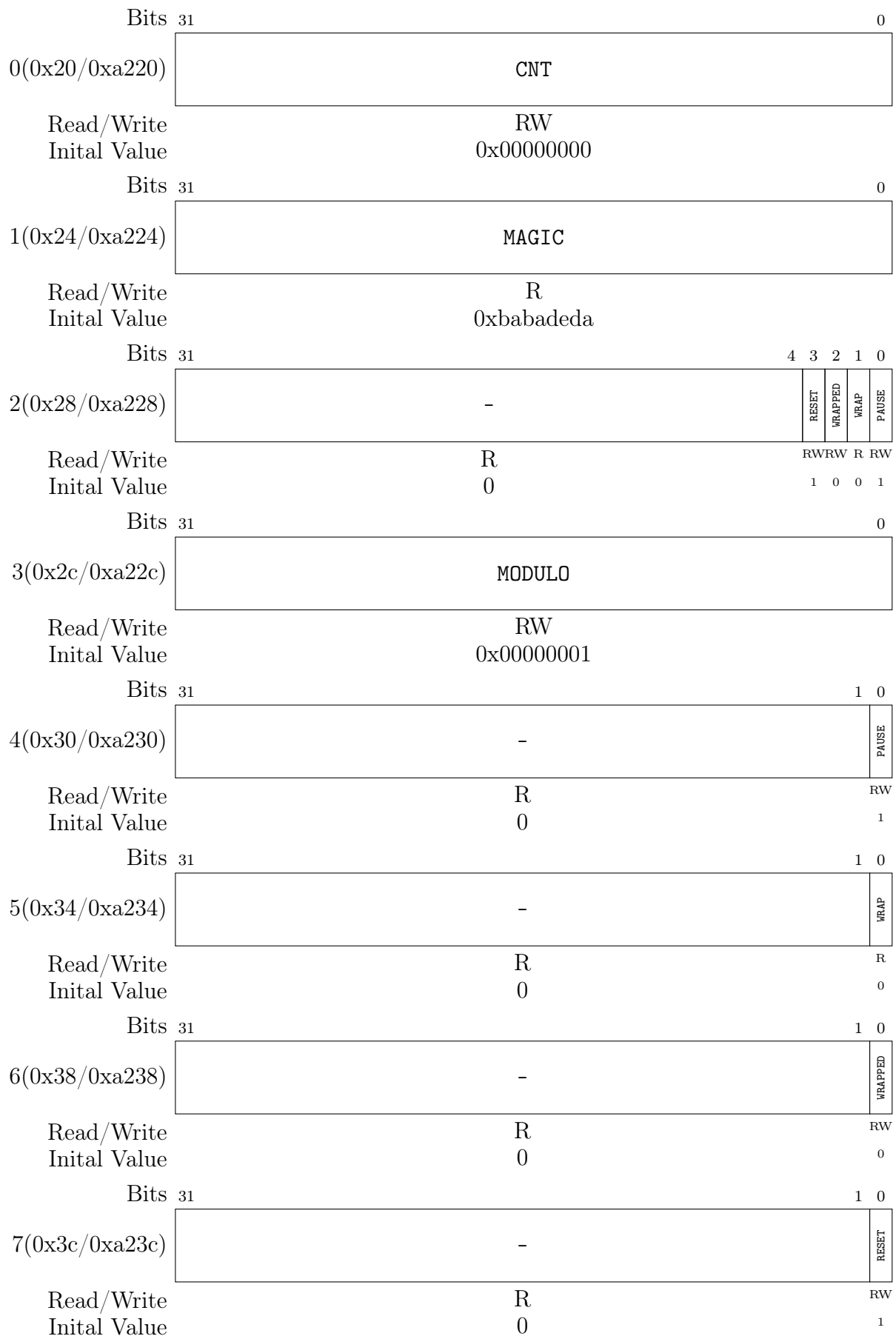
Слика 5: DIGITS меморијска мапа за групу $idx[2 : 1]=0b00$

0(0x00/0xa200)	Bits 31	CNT	0
Read/Write		RW	
Initial Value		0x00000000	
1(0x04/0xa204)	Bits 31	MODULO	0
Read/Write		RW	
Initial Value		0x00000001	
2(0x08/0xa208)	Bits 31	-	4 3 2 1 0
Read/Write		R	RW R RWRW
Initial Value		0	0 0 1 1
3(0x0c/0xa20c)	Bits 31	MAGIC	0
Read/Write		R	
Initial Value		0xbabadedda	
4(0x10/0xa210)	Bits 31	-	1 0
Read/Write		R	RW
Initial Value		0	1
5(0x14/0xa214)	Bits 31	-	1 0
Read/Write		R	RW
Initial Value		0	1
6(0x18/0xa218)	Bits 31	-	1 0
Read/Write		R	R
Initial Value		0	0
7(0x1c/0xa21c)	Bits 31	-	1 0
Read/Write		R	RW
Initial Value		0	0

Слика 6: TIMER меморијска мапа за групу $idx[2 : 1]=0b00$

Bits	31								4	3	0						
0(0x20)	-									SEGM3							
Read/Write	R									RW							
Initial Value	0									3							
Bits	31								4	3	0						
1(0x24)	-									SEGM0							
Read/Write	R									RW							
Initial Value	0									0							
Bits	31								4	3	0						
2(0x28)	-									SEGM2							
Read/Write	R									RW							
Initial Value	0									2							
Bits	31								4	3	0						
3(0x2c)	-									SEGM1							
Read/Write	R									RW							
Initial Value	0									1							
Bits	31					16	15		12	11		8	7		4	3	0
4(0x30)	-					SEGM1			SEGM2			SEGM0			SEGM3		
Read/Write	R					RW			RW			RW			RW		
Initial Value	0					1			2			0			3		

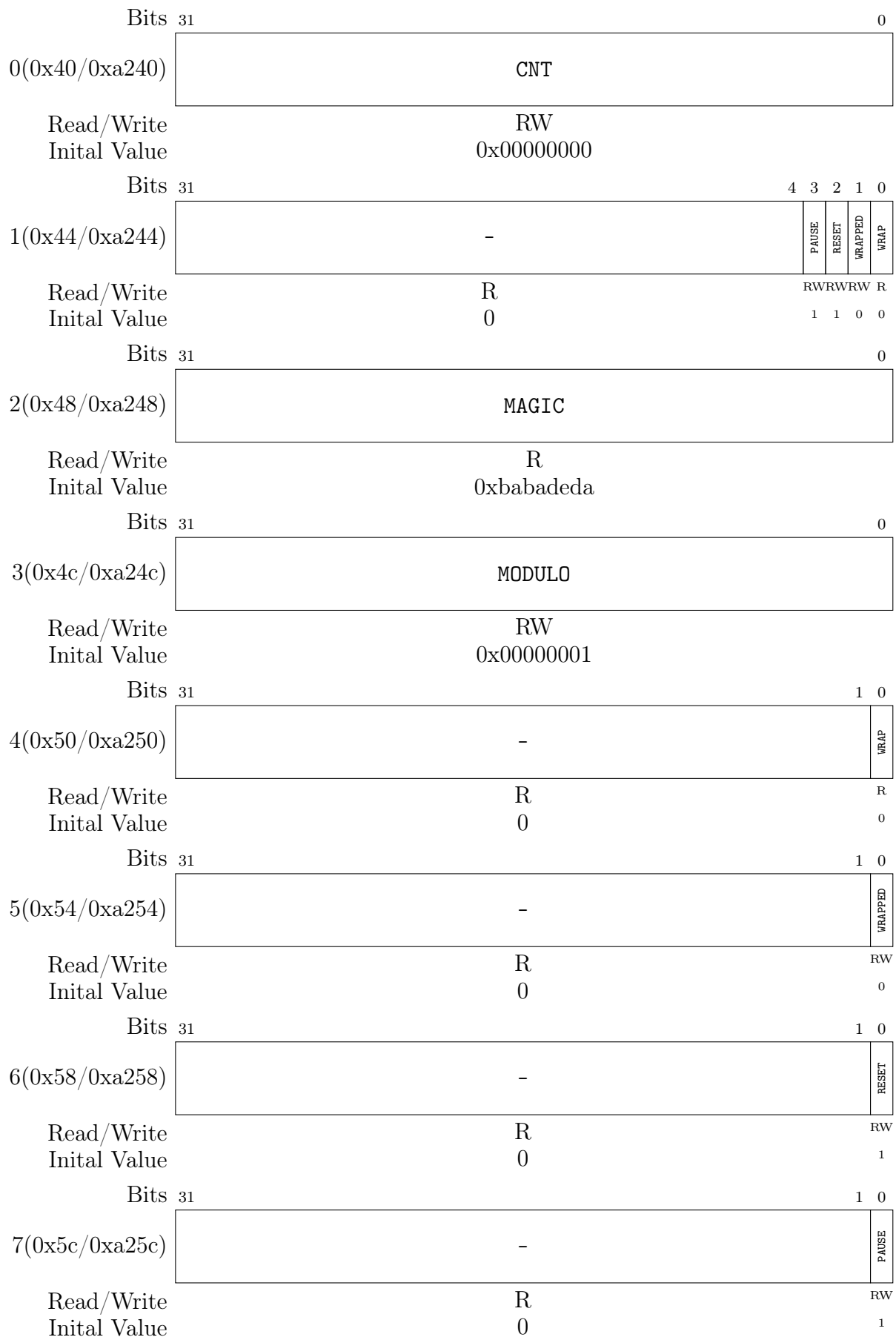
Слика 7: DIGITS меморијска мапа за групу $idx[2 : 1]=0b01$

Слика 8: TIMER меморијска мапа за групу $idx[2:1]=0b01$

Bits	31								4	3	0						
0(0x40)	-									SEGM0							
Read/Write	R									RW							
Initial Value	0									0							
Bits	31								4	3	0						
1(0x44)	-									SEGM3							
Read/Write	R									RW							
Initial Value	0									3							
Bits	31								4	3	0						
2(0x48)	-									SEGM2							
Read/Write	R									RW							
Initial Value	0									2							
Bits	31								4	3	0						
3(0x4c)	-									SEGM1							
Read/Write	R									RW							
Initial Value	0									1							
Bits	31					16	15		12	11		8	7		4	3	0
4(0x50)	-					SEGM1			SEGM2			SEGM3			SEGM0		
Read/Write	R					RW			RW			RW			RW		
Initial Value	0					1			2			3			0		

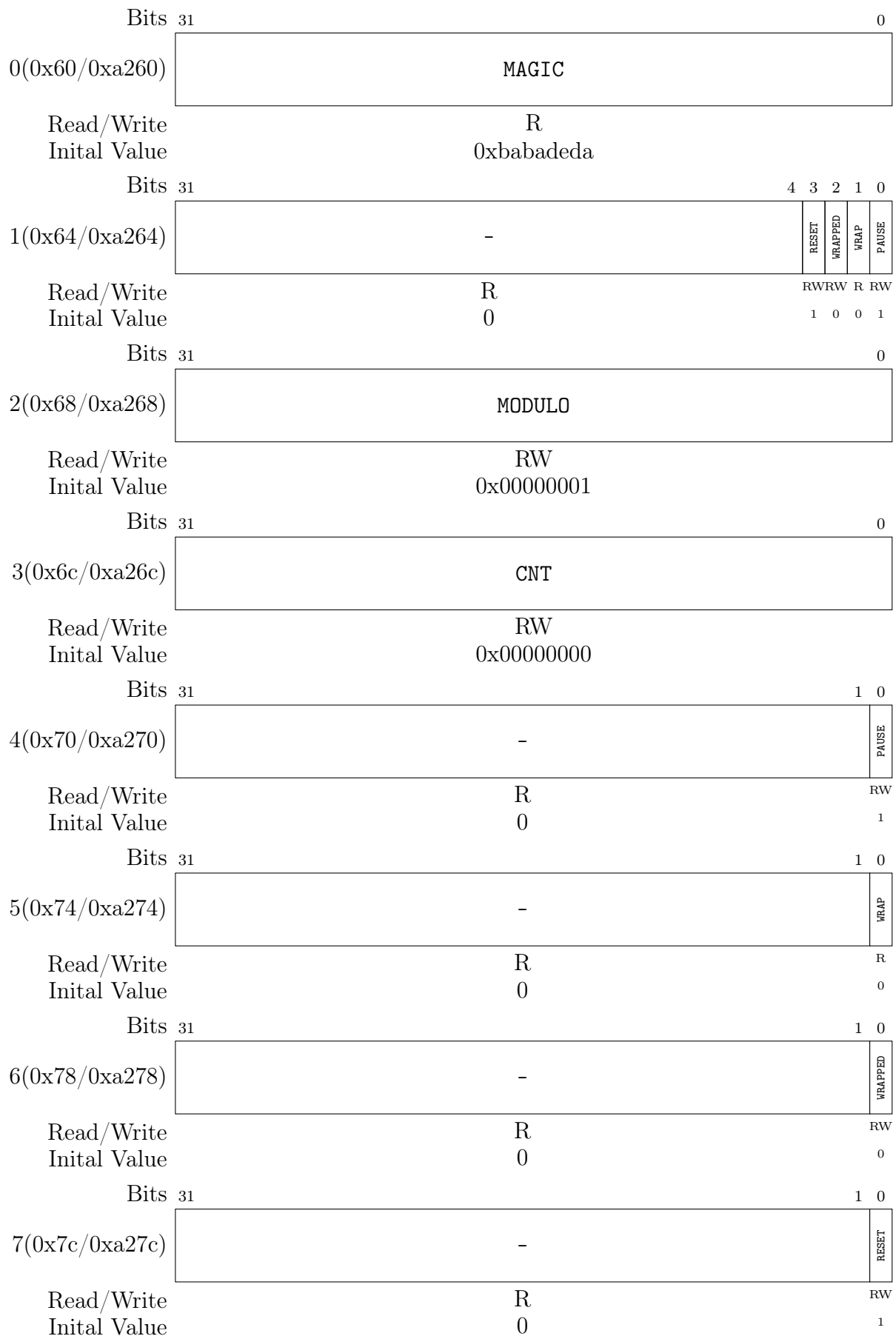
Слика 9: DIGITS меморијска мапа за групу $idx[2 : 1]=0b10$

Слика 10: TIMER меморијска мапа за групу $idx[2 : 1]=0b10$

Bits	31								4	3	0						
0(0x60)	-									SEGM0							
Read/Write	R									RW							
Initial Value	0									0							
Bits	31								4	3	0						
1(0x64)	-									SEGM3							
Read/Write	R									RW							
Initial Value	0									3							
Bits	31								4	3	0						
2(0x68)	-									SEGM2							
Read/Write	R									RW							
Initial Value	0									2							
Bits	31								4	3	0						
3(0x6c)	-									SEGM1							
Read/Write	R									RW							
Initial Value	0									1							
Bits	31					16	15		12	11		8	7		4	3	0
4(0x70)	-					SEGM1			SEGM2			SEGM3			SEGM0		
Read/Write	R					RW			RW			RW			RW		
Initial Value	0					1			2			3			0		

Слика 11: DIGITS меморијска мапа за групу $idx[2 : 1]=0b11$

Слика 12: TIMER меморијска мапа за групу $idx[2 : 1]=0b11$